

УДК 378.147:811.111:7

DOI: 10.31376/2410-0897-2026-1-60-35-41

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ МИСТЕЦТВА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Махиня Наталія Володимирівна

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов та міжнародної комунікації

Черкаський державний технологічний університет

e-mail: n.makhynia@chdtu.edu.ua

ORCID ID: 0000-0001-8641-6602

У статті досліджено особливості інтеграції засобів мистецтва в процес викладання англійської мови як іноземної (EFL/ESL) у закладі вищої освіти. Обґрунтовано педагогічний потенціал художньо-творчої діяльності як інструменту інтенсифікації засвоєння лексики, розвитку навичок аудіювання та говоріння, а також формування креативності й міжкультурної компетентності. Розкрито роль мультимодального підходу та емпіричного навчання в підвищенні рівня ретенції мовного матеріалу та зниженні афективного бар'єра. Проаналізовано ефективні стратегії впровадження мистецького компонента, зокрема art-based storytelling, групові мистецькі проекти, візуальні лексичні дошки та інтеграцію культурних елементів. Окреслено можливості адаптації цих методів до різних рівнів мовної компетентності. Визначено основні виклики впровадження (тайм-менеджмент, ресурсне забезпечення, залученість студентів), запропоновано шляхи їх подолання. Доведено, що інтеграція мистецтва сприяє створенню інтерактивного, етичного та когнітивно привабливого освітнього середовища, яке оптимізує процес формування інішомовної комунікативної компетентності.

Ключові слова: англійська мова як іноземна (EFL/ESL), художньо-творча діяльність, інішомовна комунікативна компетентність, емпіричне навчання, міжкультурна компетентність.

Постановка проблеми. Останнім часом використання мистецтва як засобу навчання англійської мови як іноземної (EFL) або другої мови (ESL) привертає увагу науково-педагогічної спільноти. Такий підхід забезпечує динамічну, інтерактивну платформу, що сприяє розвитку мовленнєвих навичок здобувачів освіти в природному та сприятливому середовищі. Художньо-творча діяльність постає альтернативою традиційним методам навчання, формуючи умови для опанування мови через творче самовираження, експериментування та практичну залученість. Інтеграція мистецького компонента в процес вивчення мови дає змогу педагогам створювати можливості для ефективної та когнітивно привабливої взаємодії студентів з англійською мовою.

Види художньо-творчої діяльності (малювання, живопис, моделювання, створення колажів тощо) надають здобувачам освіти можливість взаємодії з англійською мовою в практичних та змістовних контекстах. Така форма емпіричного навчання залучає різні канали сприйняття, що сприяє закріпленню лексики, граматичних структур та навичок аудіювання. Наприклад, під час виконання вправ із живопису студенти не лише опрацьовують назви кольорів та форм, а й навчаються описувати власні роботи, вербалізувати емоції та вибудовувати наративи навколо своїх творів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Використання декоративно-прикладного мистецтва в педагогічному процесі викликає зацікавлення в багатьох науковців адже воно виходить за межі суто творчого аспекту: сприяє розвитку фундаментальних мовленнєвих компетенцій (аудіювання, говоріння, читання та письма) у межах діяльності, що сприймається не як традиційне навчальне заняття, а як продуктивний досвід. Такий практико-орієнтований підхід забезпечує цілеспрямованість навчання, дозволяючи студентам почуватися впевненіше під час комунікації англійською мовою. Як зазначають Шин та Крандалл [4], інтеграція мистецьких активностей у мовні заняття сприяє формуванню позитивного ставлення до вивчення мови та стимулює активну участь у навчальному процесі. Художньо-творча діяльність є особливо релевантною для процесу засвоєння мови, оскільки вона узгоджується з природними механізмами когнітивного розвитку людини. Такі активності задіюють мультимодальні канали сприйняття (візуальний, аудіальний та кінестетичний), що робить їх ефективним інструментом для охоплення широкого кола здобувачів освіти. Відповідно до теорії множинного інтелекту Гарднера [3], залучення різних типів інтелекту, зокрема, просторового, тілесно-кінестетичного та міжособистісного, сприяє оптимізації навчального досвіду та покращенню ретенції (утримання в пам'яті) мовних одиниць.

У процесі мануальної діяльності (створення об'єктів власноруч) вірогідність запам'ятовування відповідної лексики та сталих виразів зростає завдяки їх функціонуванню в змістовному контексті. Окрім того, декоративно-прикладна діяльність створює підґрунтя для комунікації англійською мовою в межах групи, формуючи атмосферу взаємоповаги та співпраці, що є критично важливим для мовленнєвого розвитку. Як підкреслює Д. Нунан [2], змістовна взаємодія та комунікація є центральними елементами ефективного вивчення мови.

Додатково інтеграція мистецького компонента в методику викладання EFL/ESL допомагає долати мовні бар'єри та знижувати рівень тривожності у студентів, особливо в тих, хто відчуває загальний

психологічний дискомфорт або невпевненість під час говоріння іноземною мовою, що є особливо важливим у час викликів та невизначеності, який ми проживаємо. Творчий процес пропонує невербальні засоби комунікації, дозволяючи студентам виражати ідеї та емоції ще до моменту їх повного вербального оформлення англійською мовою. Цей механізм є особливо корисним для початківців, які можуть мати труднощі з продуктивними видами мовленнєвої діяльності, проте здатні брати активну участь у навчанні через власні художні твори

Формулювання мети статті. Метою статті є дослідження та представлення ефективних стратегій інтеграції мистецтва в методику викладання англійської мови як іноземної (EFL) або другої мови (ESL). Автор робить спробу комплексно дослідити вплив творчих видів діяльності на інтенсифікацію вивчення мови, підвищення рівня залученості та фасилітацію процесу засвоєння ключових комунікативних навичок. Шляхом аналізу переваг, стратегій, методів і технік імплементації, стаття пропонує практичні рекомендації для викладачів, які мають на меті впровадження мистецького компонента в освітній процес.

Стаття розглядає переваги інтеграції художньо-творчої діяльності у викладання EFL/ESL з акцентом на тому, як ці активності стимулюють збагачення словникового запасу, розвиток навичок аудіювання та говоріння, а також креативність, водночас формуючи сприятливе навчальне середовище. Далі окреслено ефективні стратегії використання прикладного мистецтва на мовних заняттях, що включають покрокові інструкції до таких вправ, як сторітелінг на основі творчості (*art-based storytelling*), мистецькі проекти та створення візуальних лексичних дошок. Окрему увагу приділено адаптації цих методів для різних рівнів мовної компетенції, від початкового до поглибленого.

Окрім того, у статті розглядається потенціал декоративно-прикладного мистецтва як інструменту оцінювання мовленнєвих навичок, зокрема через техніки спостереження, методи взаємного оцінювання та формування портфоліо. На завершення проаналізовано потенційні виклики, з якими можуть зіткнутися педагоги під час інтеграції мистецького компонента, та запропоновано практичні шляхи подолання цих перешкод.

Автор статті формує цілісне уявлення про різноманітні способи застосування мистецтва для створення інтерактивного, ефективного та етичного досвіду вивчення мови, що в підсумку оптимізує навчальний процес як для викладачів, так і для здобувачів освіти.

Виклад основного матеріалу. Інтеграція художньо-творчої діяльності в методику викладання англійської мови як іноземної (EFL) або другої мови (ESL) забезпечує численні переваги, що виходять за межі суто лінгвістичного поля. Ці види активності пропонують змістовний та інтерактивний спосіб засвоєння лексики, удосконалення навичок аудіювання та говоріння, стимулювання креативності та формування етичного навчального середовища. Розглянемо, яким чином мистецтво може слугувати потужним інструментом інтенсифікації вивчення мови.

1. Активізація процесу засвоєння лексики. Однією з найбільш вагомих переваг використання мистецтва у викладанні EFL/ESL є покращення показників засвоєння лексичного складу мови. Творчі вправи створюють умови для виникнення нових лексичних одиниць у контексті, що полегшує їх розуміння та запам'ятовування. Коли студенти залучені до таких видів діяльності, як малювання, живопис або моделювання, вони стикаються з лексикою, що описує кольори, форми, об'єкти та дії, що допомагає їм активізувати ці слова через дію [9].

Приклад: під час виконання творчого завдання «Намалюй свою улюблену тварину» студенти вивчають не лише назви представників фауни, а й прикметники, що описують їхні характеристики, як-от: «*furry*» (хутряний), «*striped*» (смугастий), «*spotted*» (плямистий) або «*feathery*» (пір'ястий). Процес опису власної роботи допомагає студентам пов'язати слова з їх значеннями, посилюючи когнітивні зв'язки та утримання нової лексики в пам'яті.

Окрім того, мистецькі вправи створюють природні умови для повторення вивченого матеріалу, що є важливим для закріплення словникового запасу. Згідно з П. Нейшном [8], повторення та змістовне використання лексики в різних контекстах є ключовими чинниками успішного опанування мови.

2. Удосконалення навичок аудіювання та говоріння. Художньо-творчі активності створюють платформу для змістовної комунікації, допомагаючи здобувачам освіти розвивати здатність розуміти усне англійське мовлення та вербально виражати власні думки. Коли студенти описують мистецькі проекти або обговорюють творчі завдання з колегами, вони практикують використання мови в реальних контекстах, що підвищує їхню комунікативну компетентність [6].

Так, вправа з опису художнього твору, де студенти презентують свої малюнки партнеру, стимулює використання дескриптивної лексики та вимагає уважного слухання описів співрозмовника. Ця вправа не лише допомагає закріпити новий лексичний склад, а й розвиває навички аудіювання, оскільки учні намагаються зрозуміти партнера та адекватно відреагувати. Окрім того, це сприяє інтеракції та залученості, що є невід'ємними складниками процесу вивчення мови.

3. Стимулювання креативності та уяви. Творча діяльність створює оптимальні умови для розвитку

креативності та уяви у здобувачів освіти, які вивчають англійську мову як іноземну (EFL/ESL). Виконання творчих завдань дає змогу студентам експериментувати з мовою, досліджувати альтернативні способи самовираження та вдосконалювати навички критичного мислення. Згідно з А. Мейлі та Н. Пічі [7], стимулювання творчого потенціалу в процесі вивчення мови сприяє формуванню ефективніших комунікативних навичок, оскільки студенти стають більш адаптивними у використанні мовних засобів у різних контекстах.

Крім залучення креативного елемента, вправа «Колаж за сюжетом», де студенти створюють візуальну історію за допомогою вирізок та малюнків, надихають їх на побудову наративів та експериментування зі сторітелінгом. Цей процес допомагає їм зрозуміти принципи побудови речень, використання сполучників та опису подій, що підвищує загальний рівень мовної компетенції (language proficiency). Як стверджує Дж. Хармер [3], креативний підхід у вивченні мови заохочує учнів до виправданого ризику та лінгвістичного експериментування, що є критично важливим для розвитку побіжності мовлення та впевненості в собі.

4. *Формування етичного та сприятливого навчального середовища.* Ще однією перевагою інтеграції мистецтва є сприяння формуванню навчального середовища, заснованого на повазі. Мистецька діяльність дає змогу студентам виражати себе, ділитися ідеями, почуттями та поглядами. Це виховує повагу до індивідуального самовираження та створює атмосферу, де кожен відчуває власну значущість [11].

Наприклад, під час створення «Колажу-автопортрета» студенти отримують можливість презентувати власну ідентичність, культурні особливості та інтереси. Демонструючи свої роботи групі, вони вчаться цінувати та поважати погляди своїх колег. Процес обміну думками та активного слухання сприяє формуванню культури взаємної поваги та розуміння, що є фундаментом для ефективного засвоєння мови.

Окрім того, робота над груповими проектами (наприклад, створення спільного настінного панно) демонструє студентам важливість колаборації та поваги до внеску кожного учасника. У такому контексті вони змушені комунікувати, вести переговори та йти на компроміс, що не лише вдосконалює мовні навички, а й розвиває соціальні компетенції, необхідні для функціонування в інклюзивній спільноті. Як зазначає С. Крашен [5], позитивне середовище в аудиторії є вирішальним для зниження «афективного фільтра», що полегшує процес засвоєння та використання нової мови.

Шляхом імплементації художньо-творчих активностей, що сприяють зміцненню взаємоповаги та порозуміння, педагоги можуть сформувати більш сприятливе та результативне навчальне середовище. У таких умовах здобувачі освіти відчувають упевненість у процесі самовираження та готовність до змістовної комунікації англійською мовою.

Власне, тут ми можемо говорити про застосування методики CLIL, за якої вивчення іноземної мови інтегрується у вивчення іншого предмета. Але за такого підходу потрібне переформатування навчального плану, що не завжди можливе й досяжне. З огляду на це зупинимось на застосуванні ефективних стратегій використання мистецтва як інструменту вивчення мови саме на заняттях EFL/ESL.

Інтеграція мистецького компонента в навчальний процес надає викладачам спектр стратегій, що роблять вивчення мови одночасно захопливим та ефективним. Наведені нижче підходи – сторітелінг на основі творчості, крафтові проекти для групової роботи, візуальні лексичні дошки та залучення культурних елементів – дають змогу суттєво інтенсифікувати процес засвоєння мови та розвиток комунікативних навичок. Розглянемо їх детальніше.

1. *Сторітелінг на основі творчості (Art-Based Storytelling).* Сторітелінг, що базується на мистецькій діяльності, є потужною стратегією для стимулювання уяви та креативності студентів паралельно з розвитком мовленнєвих компетенцій. Використовуючи малюнки та живопис як візуальні стимули, здобувачі освіти можуть конструювати наративи, що допомагають відпрацьовувати лексику, граматику та синтаксичні структури в змістовному контексті.

Одним із дієвих підходів є створення власних малюнків або картин із подальшим їх використанням як фундаменту для розповіді. Наприклад, студент може зобразити місто, а потім презентувати історію про день, проведений під час його дослідження. Ця активність дозволяє респондентам застосовувати описову лексику, практикувати вживання різних дієслівних часів та розширювати словниковий запас за тематичними напрямками (місця, дії, емоційні стани).

Згідно з Е. Райтом [2], поєднання сторітелінгу з візуальними засобами допомагає учням увиразнити мовні структури, оскільки вони отримують можливість пов'язати слова та фрази з образами, що репрезентують їхні думки та досвід. Окрім того, візуальний сторітелінг слугує платформою для природного самовираження, що підвищує рівень впевненості у використанні англійської мови. Існують об'єктивні етапи побудови навчального наративу на основі живопису / мистецтва:

- а) презентація концепції. Часто це – демонстрація прикладів малюнків і короткої розповіді на їх основі. Цей етап допомагає студентам зрозуміти механізм трансформації художнього твору в наратив;
- б) створення художнього об'єкта. Студентам дають час для малювання або живопису, стимулюючи їх до опрацювання персонажів, сетингу та ключових подій майбутньої історії;

в) вербалізація наративу. Студентам пропонують описати свої роботи та представити історію в малих групах або парах. Цей етап забезпечує практичне відпрацювання навичок говоріння та аудіювання;

г) презентація результатів. Студенти представляють історії назагал. Цей етап заохочує до використання мови в більш формальному контексті та сприяє подоланню психологічних бар'єрів під час публічних виступів.

2. *Мистецькі проекти як інструмент групової взаємодії.* Проекти з моделювання та конструювання є ефективним засобом стимулювання групових дискусій та колаборативного навчання (*collaborative learning*) на заняттях з EFL/ESL. Працюючи спільно над створенням мистецького об'єкта, студенти практикують використання англійської мови в соціальному контексті, що сприяє розвитку комунікативних компетенцій та закріпленню лексико-граматичних структур, опрацьованих під час занять [10].

Прикладом мистецької кооперації є створення моделі «Місто майбутнього». Аудиторію розподіляють на малі групи та забезпечують їх необхідними матеріалами (картон, кольоровий папір, клей, маркери). Кожна група отримує завдання спроектувати та сконструювати певний сектор футуристичного міста, наприклад, транспортну систему, рекреаційні зони або житлові масиви.

У процесі спільної роботи над макетами студенти мають використовувати англійську мову для обговорення ідей, розподілу ролей та аргументації власних рішень. Такий підхід стимулює змістовну комунікацію та виховує повагу до інтелектуального внеску колег. Фасилітатор творчого процесу слідкує за виконанням певних умов: *чіткий розподіл функціональних ролей*: за кожним студентом закріплена певна роль (наприклад, дизайнер, конструктор, речник), щоб забезпечити інклюзивність процесу та активне використання мови кожним учасником; *лексична підтримка*: фасилітатор готує перелік термінології, релевантної темі проекту (назви геометричних фігур, матеріалів, технологічних процесів), для фасилітації вербального вираження ідей; *культивування етичної комунікації*: фасилітатор наголошує на необхідності активного слухання та використання формул мовленнєвого етикету, що сприяє формуванню толерантного навчального середовища.

3. *Візуальні лексичні дошки (Visual Vocabulary Boards)* є ефективним інструментом розвитку словникового запасу за допомогою малювання та маркування об'єктів. Ця стратегія дає змогу здобувачам освіти встановлювати стійкі когнітивні зв'язки між новими лексичними одиницями та відповідними образами, що сприяє кращій ретенції та подальшому відтворенню матеріалу [2].

Для створення візуальної лексичної дошки студенти обирають певну тему (наприклад, «Хобі», «Сім'я» або «Майбутня професія») та зображують на великому аркуші паперу різні предмети, релевантні цій тематиці. Після цього кожен малюнок супроводжується відповідним англійським терміном. Така діяльність допомагає глибше осягнути семантику нових слів і створює наочне джерело інформації, що закріплює результати навчання.

Систематичне використання візуальних лексичних дошок у мовній практиці посилює зв'язок «слово – образ», роблячи процес вивчення лексики результативнішим та тривалішим.

4. *Інтеграція культурних елементів* у творчу діяльність пропонує етичний спосіб дослідження різних традицій та звичаїв паралельно з відпрацюванням мовленнєвих навичок. Така стратегія дає змогу здобувачам освіти глибше осягнути культуру англійськомовних країн, а також презентувати аспекти власної культури, що сприяє формуванню взаємоповаги та толерантності [4].

Одним із підходів використання мистецтва для етичного дослідження культурних тем є впровадження мистецьких проектів, що відображають традиційні ремесла англійськомовних країн, як-от створення тематичних об'єктів *Thanksgiving Turkey* (індичка на День Подяки) або *St. Patrick's Day Shamrocks* (трилисник до Дня Святого Патріка). У процесі створення цих виробів студенти дізнаються про культурну значущість відповідних символів та опановують релевантну лексику.

Водночас варто їх заохочувати до створення виробів, що репрезентують їхні власні культурні традиції. Така діяльність не лише сприяє розвитку мовних компетенцій, а й слугує платформою для презентації культурної спадщини, що зміцнює повагу та взаєморозуміння в межах групи.

Педагогам варто підходити до вивчення культурних компонентів з належною сенситивністю та тактом, забезпечуючи інклюзивність усіх активностей та повагу до різних культур. Це сприяє створенню навчального середовища, де студенти відчують, що їхня унікальна культурна ідентичність є цінною та шанованою.

Інтеграція художньо-творчої діяльності у викладання EFL/ESL є надзвичайно корисною, проте вона супроводжується певними викликами. Вирішення цих питань за допомогою практичних рішень дає змогу педагогам створити більш динамічне та результативне навчальне середовище.

Одним із найбільш розповсюджених викликів, з якими стикаються викладачі під час упровадження мистецьких вправ, є *управління часом (time-management)*. Творчі проекти без ретельного планування здатні поглинати час, відведений на інші види мовленнєвої діяльності.

Для результативного тайм-менеджменту критично важливо встановити чіткі цілі та очікування для кожної вправи. Перед початком викладач має роз'яснити мету активності, перелічити необхідні матеріали та

окреслити алгоритм дій. Встановлення чітких часових меж (наприклад, «У вас є 15 хвилин на завершення малюнка») допомагає студентам зберігати концентрацію та гарантує, що вправа залишиться в межах відведеного академічного часу [3].

Іншою ефективною стратегією є декомпозиція діяльності на менші, керовані етапи: викладач може розділити процес на фази. Такий підхід структурує роботу студентів і запобігає виникненню когнітивного перевантаження.

Використання таймерів або візуальних сигналів, як-от годинник зі зворотним відліком на дошці, також допомагає учням контролювати час, що залишився. Це стимулює їх працювати продуктивніше та розвиває навички самоорганізації, які є необхідними як для вивчення мови, так і для життєдіяльності загалом [10].

Ще одним викликом, з яким можуть зіткнутися педагоги, є *дефіцит ресурсів*, зокрема художнього приладдя та матеріалів, що особливо актуально для закладів освіти з обмеженим бюджетом. Проте нестача матеріальних засобів не повинна ставати перешкодою для інтеграції мистецтва в освітній процес.

Для вирішення цієї проблеми викладачі можуть застосовувати предмети повсякденного вжитку та вторинну сировину в мистецьких проєктах. Наприклад, замість придбання дорогого паперу для творчості студенти можуть використовувати старі журнали, газети або пакувальний картон для створення колажів чи аплікацій. Це не лише мінімізує витрати, а й стимулює винахідливість та креативне ставлення до наявних ресурсів.

За умов обмеженості фізичних ресурсів доцільним є впровадження цифрових інструментів для творчості. Безкоштовні онлайн-застосунки для малювання та живопису дають змогу студентам створювати цифрові художні роботи за допомогою планшетів, ноутбуків або смартфонів. Такий підхід не лише нівелює потребу у фізичних матеріалах, а й інтегрує в навчання сучасні технології, що збагачують освітній досвід [9].

Ще одним рішенням є заохочення студентів приносити матеріали з дому, як-от вживані воскові олівці, маркери чи кольорові олівці. Шляхом об'єднання цих ресурсів можна сформувати спільний фонд приладдя, доступний для всіх учасників освітнього процесу, що сприяє розвитку культури колаборації та дбайливого ставлення до спільних засобів.

Забезпечення активної участі всіх студентів у художньо-творчій діяльності може бути складним завданням, особливо коли окремі з них виявляють нерішучість або невпевненість у власних творчих здібностях. Проте залученість до таких активностей є важливою, оскільки вони створюють умови для практичного відпрацювання лексики, синтаксичних структур та комунікативних навичок.

Для стимулювання активності важливо сформувати сприятливе та некритичне середовище, де студенти почуватимуться комфортно в процесі самовираження. Акцентування на тому, що метою є не створення «ідеального» художнього об'єкта, а отримання позитивного досвіду та практика англійської мови, допомагає знизити рівень тривожності та зміцнити впевненість [7].

Об'єднання невпевнених учнів у пари або групи з більш активними студентами також є ефективним методом інтенсифікації участі. У взаємодії здобувачі освіти частіше відчують підтримку та мотивацію до власного внеску в загальну справу. Такий колаборативний підхід сприяє формуванню почуття спільноти та допомагає подолати психологічний дискомфорт.

Окрім того, використання методів позитивного підкріплення та відзначення зусиль студентів, незалежно від кінцевого результату, підвищує їхню самооцінку та готовність до подальшої роботи. Лаконічні схвальні висловлювання, як-от: «Чудовий опис малюнка» або «Мені подобається твоє використання кольорової гами», суттєво впливають на сприйняття студентами власних здібностей.

Надання права вибору та можливість самостійного відбору видів діяльності відповідно до інтересів учасників освітнього процесу також сприяють активізації навчальної діяльності. Наприклад, пропозиція обрати між малюнком, живописом або проєктом у межах певної теми дає змогу студентам відчути відповідальність за власне навчання та підвищує їхню зацікавленість у виконанні завдання [1].

Інтеграція декоративно-прикладного мистецтва в методіку викладання EFL/ESL є динамічним засобом фасилітації вивчення мови, що робить цей процес більш інтерактивним, когнітивно привабливим та результативним. Варто взяти до уваги, що різноманітні стратегії, які демонструють, як художньо-творча діяльність сприяє інтенсифікації засвоєння лексики, вдосконаленню навичок аудіювання та говоріння, стимулюванню креативності та формуванню етичного навчального середовища, адаптуються до різних рівнів мовної компетенції.

Адаптація художньо-творчих вправ відповідно до різних рівнів мовної компетенції є необхідною умовою для максимізації їх ефективності. Для студентів початкового рівня (Beginners) релевантними є вправи з малювання, маркування об'єктів та розфарбовування, що забезпечують засвоєння базового лексичного складу. Студенти середнього рівня (Intermediate) отримують переваги від творчих проєктів, що передбачають конструювання речень, тоді як для просунутого рівня (Advanced) доцільним є впровадження колаборативного сторітелінгу та сесій мистецької критики, які стимулюють використання складних мовних структур.

Оцінювання мовленнєвих навичок через призму мистецтва може здійснюватися за допомогою технік

спостереження, взаємного оцінювання (*peer feedback*), рефлексії та методу портфоліо. Ці підходи дають змогу педагогам аналізувати лінгвістичний розвиток студентів у реальних контекстах, забезпечуючи комплексне розуміння їхнього прогресу. Шляхом вирішення таких викликів, як тайм-менеджмент, обмежені ресурси та стимулювання залученості, викладачі можуть гарантувати, що мистецькі активності залишатимуться практичним і цінним інструментом вивчення мови.

Висновки. Інтеграція художньо-творчих активностей у викладання EFL/ESL пропонує широкий спектр переваг:

- *методологічна ефективність*: інтеграція декоративно-прикладного мистецтва в процес викладання англійської мови як іноземної (EFL/ESL) постає як високоефективна стратегія, що забезпечує перехід від репродуктивних методів навчання до активного емпіричного пізнання;

- *мультимодальність сприйняття*: залучення візуальних, аудіальних та кінестетичних каналів сприйняття згідно з теорією множинного інтелекту сприяє кращій консолідації лексико-граматичного матеріалу та підвищує рівень ретенції мовних одиниць у довгостроковій пам'яті.

- *психолого-педагогічна фасилітація*: використання творчої діяльності мінімізує мовний бар'єр та знижує рівень тривожності, дозволяючи здобувачам освіти, зокрема початкового рівня, реалізувати комунікативний потенціал через невербальні засоби самовираження.

- *комунікативна спрямованість*: практико-орієнтований підхід створює автентичне середовище для соціальної взаємодії, де опанування мови відбувається не як самоціль, а як засіб успішної спільної діяльності та вирішення прикладних завдань.

Таким чином, упроваджуючи елементи мистецтва у вивчення іноземної мови, педагоги можуть створити інтерактивне, ефективне та етичне освітнє середовище, що заохочує студентів до дослідження, експериментування та самовираження англійською мовою. Саме завдяки цьому процесу здобувачі освіти не лише підвищують рівень володіння мовою, а й набувають упевненості, розвивають креативність та глибше сприймають навколишній світ.

Імплементація елементів мистецтва в мовну аудиторію рекомендована незалежно від обсягу наявних ресурсів. Адаптуючи обговорені в статті стратегії та долаючи імовірні виклики, викладачі можуть розкрити потенціал своїх учнів, створюючи збагачений та пам'ятний навчальний досвід. У процесі пошуку ефективних методів викладання мови мистецтво залишається потужним засобом натхнення, мотивації та налагодження зв'язку зі студентами, роблячи шлях опанування англійської мови змістовним та результативним.

Список використаної літератури

1. Brown H. D. Principles of Language Learning and Teaching. 6th ed. Pearson : Education, 2014.
2. Strategies for Teaching EFL/ESL Through Art and Craft. 2024, September 26. EFLCafe.net. URL: <https://eflcafe.net/strategies-for-teaching-efl-esl-through-art-and-craft/>.
3. Harmer J. The Practice of English Language Teaching. 5th ed. Pearson, 2015.
4. Hinkel E. Culture in Second Language Teaching and Learning. Cambridge University Press, 2014.
5. Krashen S. Principles and Practice in Second Language Acquisition. Pergamon Press, 2009.
6. Lightbown P. M., Spada N. How Languages Are Learned. 4th ed. Oxford : University Press, 2013.
7. Maley A., Peachey N. Creativity in the English Language Classroom. British Council, 2015.
8. Nation I. S. P. Learning Vocabulary in Another Language. 2nd ed. Cambridge University Press, 2013.
9. Peregoy S. F., Boyle O. F. Reading, Writing, and Learning in ESL: A Resource Book for Teaching K-12 English Learners. 7th ed. Pearson, 2017.
10. Richards J. C. Key Issues in Language Teaching. Cambridge University Press, 2015.
11. Tomlinson B. Developing Materials for Language Teaching. Bloomsbury Academic, 2014.

USING ART TOOLS FOR TEACHING ENGLISH IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Makhynia Nataliia

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Professor of the Foreign Languages and International Communication Department
Cherkasy State Technological University

Introduction. *The integration of arts-based activities into English as a Foreign Language (EFL) and English as a Second Language (ESL) instruction has recently attracted increasing scholarly attention. Contemporary higher education requires student-centered, interactive, and cognitively engaging approaches that facilitate communicative competence development in meaningful contexts. Traditional language teaching methods often prioritize reproductive learning and isolated grammar practice, which may limit students' motivation and communicative confidence. In this regard, the incorporation of artistic and creative practices offers an alternative pedagogical pathway that promotes experiential learning, multimodal engagement, and authentic interaction in the language classroom.*

Purpose. *The purpose of the article is to investigate and systematize effective strategies for integrating arts-based activities into EFL/ESL instruction in higher education institutions. The study aims to provide a comprehensive*

analysis of how creative practices contribute to vocabulary acquisition, listening and speaking development, learner engagement, and the reduction of affective barriers in the process of foreign language learning.

Methods. The research employs a theoretical and methodological analysis of contemporary pedagogical literature, including communicative language teaching theory, experiential learning principles, and the concept of multiple intelligences. The study applies methods of comparative analysis, synthesis, and generalization to identify effective instructional strategies and practical implementation models. The paper also incorporates elements of methodological modeling to propose structured stages for integrating artistic activities into language instruction.

Results. The findings demonstrate that arts-based instruction significantly enhances vocabulary retention through contextualized and meaningful language use. Activities such as creative storytelling based on visual stimuli, collaborative craft projects, visual vocabulary boards, and culturally oriented art tasks create authentic communicative situations that foster speaking and listening skills. Multimodal engagement (visual, auditory, and kinesthetic channels) strengthens cognitive processing and long-term retention of lexical and grammatical structures. Furthermore, artistic practices reduce language anxiety, lower the affective filter, and promote inclusive and respectful classroom environments. The study outlines adaptive strategies for different proficiency levels, from beginner to advanced learners, and identifies practical solutions to common challenges such as time management, limited resources, and uneven student participation. Additionally, arts-based activities are presented as effective tools for formative assessment through observation, peer feedback, reflection, and portfolio evaluation.

Originality. The scientific originality of the study lies in its comprehensive pedagogical framework for integrating decorative and applied arts into EFL/ESL instruction within higher education. The article systematizes diverse creative strategies into a coherent instructional model and demonstrates their methodological alignment with communicative and experiential learning paradigms. Unlike fragmented discussions of creative tasks, this research provides a structured approach to implementing arts-based practices as a sustainable component of language education.

Conclusion. The integration of artistic and creative activities into foreign language instruction constitutes an effective methodological strategy that enhances communicative competence, learner motivation, and cognitive engagement. By fostering experiential interaction and multimodal learning, arts-based approaches contribute to the creation of an interactive, ethical, and supportive educational environment. The article recommends systematic incorporation of creative practices into EFL/ESL curricula in higher education institutions, regardless of material constraints, and emphasizes the importance of adaptive implementation tailored to learners' proficiency levels. Arts integration thus emerges as a powerful pedagogical tool that transforms language learning into a meaningful, motivating, and culturally enriched experience.

Key words: English as a Foreign Language (EFL/ESL); artistic and creative activities; foreign language communicative competence; experiential learning; intercultural competence.

References

1. Brown, H. D. (2014) *Principles of Language Learning and Teaching* (6th ed.) Pearson Education.
2. EFL Cafe. (2024, September 26) Strategies for Teaching EFL/ESL Through Art and Craft. EFLCafe.net. <https://eflcafe.net/strategies-for-teaching-efl-esl-through-art-and-craft/>
3. Harmer, J. (2015) *The Practice of English Language Teaching* (5th ed.) Pearson.
4. Hinkel, E. (2014) *Culture in Second Language Teaching and Learning*. Cambridge University Press.
5. Krashen, S. (2009) *Principles and Practice in Second Language Acquisition*. Pergamon Press.
6. Lightbown, P. M., & Spada, N. (2013) *How Languages Are Learned* (4th ed.) Oxford University Press.
7. Maley, A., & Peachey, N. (2015) *Creativity in the English Language Classroom*. British Council.
8. Nation, I. S. P. (2013) *Learning Vocabulary in Another Language* (2nd ed.) Cambridge University Press.
9. Peregoy, S. F., & Boyle, O. F. (2017) *Reading, Writing, and Learning in ESL: A Resource Book for Teaching K-12 English Learners* (7th ed.) Pearson.
10. Richards, J. C. (2015) *Key Issues in Language Teaching*. Cambridge University Press.
11. Tomlinson, B. (2014) *Developing Materials for Language Teaching*. Bloomsbury Academic.

Авторське право ©2025 автори, всі права захищено. Автори погоджуються, що ця стаття залишається у відкритому доступі на умовах Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.

Отримано редакцією 25.02.2026 р.
Прийнято редакцією 25.03.2026 р.
Опубліковано 6.04.2026 р.